



ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА МИСТЕЦЬКОЇ ЕДУКАЦІЇ У ЦИВІЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКАХ СЬОГОДЕННЯ

*Збірник матеріалів
VII Міжнародної науково-практичної
конференції*

(8-9 грудня 2022 р.)

м. Дрогобич

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
Тернопільський Національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Університет ім. Яна Кохановського (Польща)
Жешувський університет (Польща)
Католицький університет в Ружомберку (Словацька республіка)

ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА МИСТЕЦЬКОЇ ЕДУКАЦІЇ У ЦИВІЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКАХ СЬОГОДЕННЯ

Збірник матеріалів

VII Міжнародної науково-практичної конференції

(8-9 грудня 2022)

м. Дрогобич

Рекомендовано до друку Вченою радою Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(протокол № ___ від _____ 2023 р.).

Редактори-упорядники:

Зоряна Гнатів – кандидат філософських наук, доцент кафедри вокально-хорового, хореографічного та образотворчого мистецтва факультету початкової освіти та мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Тетяна Медвідь - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри вокально-хорового, хореографічного та образотворчого мистецтва факультету початкової освіти та мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

ТЗЗ **Теорія та практика мистецької освіти у цивілізаційних викликах сьогодення:** матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції. Ред.-упор. З.Гнатів, Т.Медвідь. Дрогобич. 2023. 403 с.

Рецензенти:

Ірина Бермес – докторка мистецтвознавства, професорка, завідувачка кафедри вокально-хорового, хореографічного та образотворчого мистецтва факультету початкової освіти та мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Людмила Кондрацька – докторка педагогічних наук, професорка кафедри музикознавства та методики музичного мистецтва факультету мистецтв Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Юрій Чумак - кандидат мистецтвознавства, директор Дрогобицького музичного коледжу імені Василя Барвінського

Збірник містить матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції «Теорія та практика мистецької освіти у цивілізаційних викликах сьогодення», яка проводилась 8-9 грудня 2022 року факультетом початкової освіти та мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Учасниками конференції порушено широке коло теоретичних та практичних питань, що торкаються актуальних проблем музичної культури та освіти в умовах сучасних цивілізаційних викликів. Збірник розрахований на студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів, здобувачів, педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти, викладачів і вчителів закладів загальної середньої та позашкільної освіти.

За достовірність інформації, зміст статей редактори-упорядники відповідальності не несуть. Висловлені у статтях думки можуть не збігатися з поглядами редакторів.

СМОЛЯК О., МІСЬКО Г. ПРОВІДНІ ХОРОВІ КОЛЕКТИВИ ТЕРНОПІЛЬЩИНИ В 1970–1990-х РОКАХ: РЕПЕРТУАР ТА КОНЦЕРТНА ДІЯЛЬНІСТЬ.....248

СПОЛЬСЬКА О. ПЕДАГОГИ ТА ВИДАТНІ ПІАНІСТИ ТЕРНОПІЛЛЯ КІНЦЯ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ.....251

СТЕЛЬМАЩУК З. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ МУЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ-ХОРЕОГРАФІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....255

СТОРОНСЬКА Н., МАРКУСЬ А. ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВИДАТНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПІАНІСТКИ ЛЮБКИ КОЛЕССИ260

СУН ЛАН ПОРІВНЯЛЬНИЙ АСПЕКТ СТАНОВЛЕННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ У ШКІЛЬНІЙ МИСТЕЦЬКІЙ ОСВІТІ КИТАЮ ТА УКРАЇНИ.....263

СУН ЯЖУ РОЗВИТОК МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ В КИТАЇ: ФІЛОСОФСЬКИЙ АСПЕКТ.....268

ТОПОРІВСЬКА Я., ЧЖУ МОЛІН ІНТЕРІОРИЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ У ФОРМУВАННІ ЦИФРОВОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА.....273

ШВЕЦОВА М., СКРИПЧЕНКО-КАРПІНСЬКА Є. ЗМІСТ ТА СТРУКТУРА ВИКОНАВСЬКОЇ АКТИВНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ-МУЗИКАНТІВ.....276

ШЕРСТІЙ У. РІЗНОЖАНРОВІСТЬ ЯК ТЕНДЕНЦІЯ РОЗВИТКУ МУЗИЧНИХ ФЕСТИВАЛІВ І КОНКУРСІВ ТЕРНОПІЛЬЩИНИ.....279

СЕКЦІЯ 4. МИСТЕЦЬКА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ У РЕАЛІЯХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

СТАТТІ

БЕРМЕС І. УРОК «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО» У РЕАЛІЯХ ТА ПЕРСПЕКТИВАХ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТИ.....284

ГАВРИЛЯК М., ГНАТІВ З. ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА: ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ.....292

ЛОБАЧ О., КОШМАН І. ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗАГАЛЬНОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ В ОСНОВНІЙ ШКОЛІ.....299

МЕДВІДЬ Т., КУЦИК І. ВПЛИВ МУЗИКИ ЯК МИСТЕЦТВА НА ЕСТЕТИЧНИЙ РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ.....305

НІМИЛОВИЧ О. «ТЕМА З ВАРІАЦІЯМИ» БОГДАНИ ФІЛЬЦ В АСПЕКТІ ЗБАГАЧЕННЯ ФОРТЕПІАННОГО ПЕДАГОГІЧНО-КОНЦЕРТНОГО РЕПЕРТУАРУ....311

СТЕЦЬ Г. КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....317

2. Лі Лімін. Нове знайомство з історією розвитку китайської національної музики. *Музична культура*: зб. статей / упоряд. Ван Хун. Пекін : Чжунго ішу яньцзююань яньцзюсо, 2009. С.163-179.

3. Лю Сінчжень, Лі Юнлінь. Зведена історія мистецтва Китаю: зб. династій Цинь та Хань. Пекін : Вид-во Пекін. пед. ун-ту, 2006. 422 с.

4. Сін Сюйхуань. Зведена історія мистецтва Китаю: династії Суй та Тан. Пекін : вид-во Пекін. пед. ун-ту, 2006. 358 с.

5. Сю Хайлінь. Історія музичної освіти у стародавньому Китаї: династія Мін. Пекін : Світ Книги, 2000. 698 с.

Ярослава ТОПОРІВСЬКА,
канд. пед. наук, доц. кафедри музикознавства
та методики музичного мистецтва факультету мистецтв
Тернопільського національного педагогічного
університету імені Володимира Гнатюка;

Чжу МОЛІН,
аспір. кафедри музикознавства
та методики музичного мистецтва
Тернопільського національного педагогічного
університету імені Володимира Гнатюка

ІНТЕРІОРИЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ У ФОРМУВАННІ ЦИФРОВОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

В тезах висвітлено особливості інтеріоризації національних цінностей у формуванні цифрової культури майбутніх учителів музичного мистецтва, увагу зосереджено на важливості міждисциплінарного підходу у формуванні цифрової культури здобувачів освіти.

Ключові слова: *цифрова культура, цифрові технології, підготовка вчителя музичного мистецтва, національні цінності, міждисциплінарний підхід.*

У різних напрямках вищої музичної освіти, зокрема і в професійній підготовці вчителів музичного мистецтва, постає проблема підготовки

педагогів до використання цифрових технологій, причому така підготовка повинна ґрунтуватися на формуванні компетентного фахівця, який володів би глибокими теоретичними знаннями, сучасними методиками навчання, міг здійснювати дослідно-експериментальну роботу, використовуючи при цьому цифрові засоби.

Використання сучасних цифрових технологій сприяє реалізації основних завдань вчителя Нової української школи, а також гнучкості та модернізації освітнього процесу в умовах дистанційного навчання [2]. Актуальними сьогодні є проблеми інтеріоризації національних цінностей у формуванні цифрової культури майбутніх учителів музичного мистецтва.

Цифрова культура – це система правил поведінки людини, яких вона дотримується під час використання інформаційно-комунікаційних технологій [4].

О. Базелюк зазначає, що цифрова культура – це розуміння сучасних інформаційних технологій та їхнього функціоналу, а також здатність і вміння фахівця успішно використовувати їх в роботі та побуті [1].

Питання упровадження цифрових технологій у музичну освіту досліджено у працях А. Боднарєнка, Л. Варнавської, Ю. Дворника, В. Луценка, Ю. Олійниката інших. Проблеми формування цифрової культури досліджено у працях таких зарубіжних науковців: К. Бассет, М. Деузе, Р. Мартіна, П. Гілстер, Г. Крибер, Дж. Стоммел та інших.

На основі аналізу Освітньо-професійної програми «Середня освіта (Музичне мистецтво)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво) Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка виокремимо низку навчальних дисциплін вивчення яких сприятиме формуванню цифрової культури студентів: сучасні інформаційні технології та музична інформатика, комп'ютерне аранжування, історія музики, методика музичного виховання, педагогічна практика та інші. Міждисциплінарний підхід

під час організації навчального процесу майбутніх фахівців дає можливість підвищити якість їхньої професійної компетентності. Вивчення нормативних дисциплін, серед яких основне місце належить навчальній дисципліні «Сучасні інформаційні технології та музична інформатика», використання сучасного музичного програмного забезпечення під час виконання творчих навчальних завдань та вивчення таких тем як «Нотні архіви», «Нотні редактори», «Музичні комп'ютерні програми», «Програми звукозапису» сприяє формуванню цифрової культури майбутніх учителів музичного мистецтва.

Науковці Качуринець Л.В., Циганюк Л.І. виокремлюють низку навчальних завдань, які постають перед сучасним викладачем музичного мистецтва, реалізація яких передбачає міждисциплінарний підхід до цифрової культури, зокрема: створення, редагування, оформлення, зберігання, передача цифрових музичних об'єктів різного типу засобами комп'ютерних технологій (для забезпечення освітнього процесу); створення та форматування нотних партитур, аранжування композицій засобами цифрових технологій; робота з програмами цифрової обробки звуку; використання інформаційних цифрових ресурсів мережі Інтернет тощо [3].

Висновки. Основними педагогічними умовами формування цифрової культури майбутніх учителів музичного мистецтва є: формування потреби у використанні сучасних цифрових технологій; створення навчального інформаційного середовища; залучення до навчально-пізнавальної діяльності з використанням музичних комп'ютерних програм. Цифрова культура студентів відображає сформованість стійкої зацікавленості використанням цифрових технологій, усвідомлення переваг цифрових технологій, їх дидактичних можливостей у навчальній і професійній діяльності. Цифрова компетентність є складовою професійної компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Базелюк О. В. Формування цифрової культури педагогічних працівників у закладах професійної освіти. *Вісник післядипломної освіти*. Серія «Педагогічні науки». 2018, № 6 (35). С. 23–36.
2. Генсерук Г., Бойко М., Мартинюк С. Цифрові інструменти комунікації в освітньому процесі закладу вищої освіти. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка*. Серія: педагогіка. 2022. № 1. С. 31–39.
3. Качуринець Л.В., Циганюк Л.І. Міждисциплінарний підхід до формування цифрової культури майбутнього викладача музичного мистецтва. *Improving living standards in a globalized world: opportunities and challenges. Monograph. Editors: Tetyana Nestorenko, Tadeusz Pokusa*. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2021. P. 608–618. (p.p. 736).
4. Про компоненти цифрової культури. Блог про розвиток цифрового суспільства. URL : <http://surl.li/brmsk> (дата звернення 15.11.2022).

Марта ШВЕЦОВА,
викл. кафедри музичного мистецтва
Львівського національного університету імені Івана Франка;

Євгенія СКРИПЧЕНКО-КАРПІНСЬКА,
викл. кафедри музичного мистецтва
Львівського національного університету імені Івана Франка

ЗМІСТ ТА СТРУКТУРА ВИКОНАВСЬКОЇ АКТИВНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ-МУЗИКАНТІВ

У тезах піднімається актуальна проблема формування музичної виконавської діяльності. Висвітлено питання змісту та структури виконавської активності майбутніх учителів музичного мистецтва. Сьогодні підвищення рівня виконавського потенціалу майбутнього вчителя музики тісно пов'язане з вирішенням проблем освіти і виховання в нашому суспільстві,